

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om bekämpningsmedel och ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om bekämpningsmedel

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att de bemyndiganden som ingår i bekämpningsmedelslagstiftningen revideras i överensstämmelse med bestämmelserna i den nya grundlagen. Enligt förslaget överförs bemyndigandena i förordningen om bekämpningsmedel till lagen om bekämpningsmedel och ordalydelsen i bestämmelserna ändras så att den stämmer överens med den terminologi som använts i grundlagen.

Propositionen om ändring av lagen om bekämpningsmedel innefattar även ett förslag till ändring av dröjsmålsrönten på avgifter som uppstår med stöd av lagen om bekämpningsmedel från den nuvarande årliga rönten på 18 % till en dröjsmålsrönte enligt räntelagen.

I propositionen föreslås att även ikraftträdelsebestämmelsen i lagen av den 23 december 1999 om ändring av lagen om bekämpningsmedel ändras. Till ikraftträdelsebestämmelsen fogas ett bemyndigande för jord- och skogsbruksministeriet att genom förordning utfärda närmare bestämmelser om andra bekämpningsmedel än de som används i växtproduktionen under en övergångsperiod som börjar den 13 maj 2000 och slutar när preparat som innehåller ovan nämnda ämnen överförs till kemikalielagens tillämpningsområde.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att de har antagits och blivit stadfästa.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Gällande lagstiftning

Bestämmelser om bekämpningsmedel ingår främst i lagen om bekämpningsmedel (327/1969) och i förordningen om bekämpningsmedel (792/1995) samt i föreskrifter på lägre nivå som utfärdats med stöd av dem. Lagen om bekämpningsmedel utfärdades den 23 maj 1969 och den har ändrats 13 gånger. Betydande ändringar infördes i lagen t.ex. år 1984. Då överfördes godkännandet av bekämpningsmedel från växtskyddsanstalten till bekämpningsmedelsnämnden, i vilken flera myndigheter är representerade. Samtidigt fogades till förfarandet med förhandskontroller utöver en utvärdering av verkningsarna på hälsan och en arbetshygienisk utvärdering dessutom en bedömning av bekämpningsmedelns miljökonsekvenser. De mest omfattande ändringarna i lagen om bekämpningsmedel gjordes emellertid år 1994 innan Finland anslöt sig till Europeiska unionen. Då ändrades lagen så att den stämmer överens med kraven i rådets direktiv 91/414/EEG om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden, nedan växtskyddsmedelsdirektivet, och då reviderades bestämmelserna om förutsättningarna för registrering av växtskyddsmedel och om registreringsförfarandet.

Syftet med lagstiftningen är att säkerställa att de bekämpningsmedel som finns på marknaden är effektiva och lämpliga för sitt ändamål och att de inte medför oskäligen olägenheter för hälsan eller miljön. Bekämpningsmedelsnämnden är den myndighet som godkänner ansökningarna om registrering, och medlemmarna i nämnden är experter främst från myndigheter som deltar i bekämpningsmedelskontrollen och i tillsynen över bekämpningsmedel. Dessa myndigheter är Livsmedelsverket, Kontrollcentralen för växtproduktion, Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral, social- och hälsovårdsministeriet samt Finlands miljöcentral. Utöver de egentliga kontroll- och tillsynsmyndigheterna ingår i bekämpningsmedelsnämnden en representant för jord- och skogsbruksministeriet, som sörjer för beredningen och verkställigheten av bekämpningsmedelslagstiftningen.

Lagen om bekämpningsmedel innefattar bestämmelser om bl.a. godkännande och registrering av bekämpningsmedel, tillsyn över dem och avgifter som uppbärs för tillsynen samt påföljder för brott mot lagstiftningen.

Bestämmelser om bekämpningsmedel ingår även annanstans än i lagen om bekämpningsmedel och i bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den. Kemikalielagen (744/1989) och författningar på lägre nivå som utfärdats med stöd av den innefattar bestämmelser om bl.a. verksamhetsidkarnas allmänna skyldigheter och om tillverkning, lagring, förvaring, försäljning och annan överlåtelse av bekämpningsmedel som klassificerats som farliga, samt om påskrifter på förpackningen. Rester av bekämpningsmedel i livsmedel regleras med stöd av livsmedelslagen (361/1995), lagen om livsmedelshygien i fråga om animaliska livsmedel (1195/1996) och lagen om medicinsk behandling av djur (617/1997), och rester i foder regleras för sin del med stöd av foderlagen (396/1998). Dessutom gäller i fråga om transport av bekämpningsmedel vad som bestäms särskilt om transport av farliga ämnen.

1.2. Lagen om ändring av lagen om bekämpningsmedel (1199/1999)

I lagen om bekämpningsmedel delas bekämpningsmedlen in i växtskyddsmedel och övriga bekämpningsmedel. När Europaparlamentets och rådets direktiv 98/8/EG om utsläppande av biocidprodukter på marknaden, nedan biociddirektivet, genomförs i Finland överförs den reglering som gäller s.k. övriga bekämpningsmedel från lagen om bekämpningsmedel till kemikalielagen. Biociddirektivet har genomförts genom ändringar av kemikalielagen (lag 1198/1999), lagen om bekämpningsmedel (lag 1199/1999) och hälso- och sjukvårdslagen (763/1994) (lag 1200/1999). Ändringarna ingick i den proposition som regeringen i september 1999 avlät till Riksdagen (RP 85/1999 rd). Ovan nämnda lagändringar har godkänts och stadfästs och de träder i kraft den 13 maj 2000. Ändringarna av kemikalielagen och lagen om bekämpningsmedel är likväl förknippade med en övergångsperiod under vilken bestämmelser

som varit i kraft när ändringarna träder i kraft fortfarande tillämpas på övriga bekämpningsmedel, dvs. bestämmelser i lagen om bekämpningsmedel vilka upphävts genom lagändringen.

2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

Den nya grundlagen trädde i kraft den 1 mars 2000. I förordningen om bekämpningsmedel ingår för närvarande flera bemyndiganden för vilkas vidkommande det verkar vara nödvändigt att införa dem i lagen om bekämpningsmedel efter grundlagsrevisionen. Dessa ändringar behövs, eftersom det sedan den nya grundlagen trädde i kraft inte ser ut att vara möjligt att använda dessa bemyndiganden i förordningen som rättslig grund om statsrådet eller ministeriet utfärdar förordningar.

De bemyndiganden som har givits myndigheter som ansvarar för verkställigheten av och tillsynen över bekämpningsmedelstiftningen är nödvändiga för att de detaljerade föreskrifter och anvisningar som gäller bekämpningsmedel skall motsvara Europeiska gemenskapens (EG) lagstiftning och behoven i praktiken. Enligt den nya grundlagens 80 § skall myndigheternas normgivningsmakt grunda sig på ett uttryckligt bemyndigande antingen i grundlagen eller i någon annan lag. Därför föreslås att de bestämmelser om bemyndigande som för närvarande ingår i förordningen om bekämpningsmedel till nödvändiga delar och tillräckligt specificerade överförs till lagen om bekämpningsmedel. Ändringen föreslås bli genomförd så att listan över förbjudna verksamma ämnen i bekämpningsmedel och t.ex. bestämmelserna om bekämpningsmedelsnämnden även i fortsättningen utfärdas av statsrådet och mer detaljerade bestämmelser av teknisk natur som gäller verkställigheten av lagstiftningen utfärdas såsom nu på lägre författningsnivå genom förordningar av jord- och skogsbruksministeriet. I samband med ändringar av lagstiftningen är syftet att i författningar på lägre nivå än lagen om bekämpningsmedel stryka alla bestämmelser som motsvarar de bestämmelser om bemyndigande som skall införas i lagen om bekämpningsmedel, samtidigt som man för genomförande av biociddirektivet i dem stryker de bestämmelser och föreskrifter som gäller s.k. övriga bekämpningsmedel.

I propositionen ingår också ett förslag om dröjsmålsränta på avgifter som uppbärs med stöd av lagen om bekämpningsmedel. Enligt 7 b § 3 mom. lagen om bekämpningsmedel uppbärs för försenad betalning fram till betalningsdagen en årlig dröjsmålsränta om 18 %. Efter det att den allmänna räntenivån sjönk avsevärt i slutet av 1990-talet är en dröjsmålsränta på 18 % mycket hög. Inom näringslivet används allmänt en dröjsmålsränta enligt räntelagen (633/1982) som följer den rådande räntenivån och som för närvarande är 10 %. Dröjsmålsräntan enligt lagen om bekämpningsmedel föreslås av rimlighetsskäl bli ändrad så att den motsvarar bestämmelserna i räntelagen, eftersom det inte finns några särskilda grunder för att på avgifter enligt lagen om bekämpningsmedel uppbära en dröjsmålsränta som är avsevärt högre än den dröjsmålsränta som uppbärs på de flesta andra fordringar. För att ändringen skall genomföras föreslås att det i lagen om bekämpningsmedel tas in en hänvisning till räntelagen beträffande dröjsmålsräntan. En hänvisningsbestämelse är nödvändig, eftersom räntelagen inte direkt gäller offentlig-rättsliga fordringar.

Övergångsperioden i fråga om andra bekämpningsmedel än de som används i växtproduktionen kommer sannolikt att bli lång och därför kan det vara nödvändigt att utfärda bestämmelser om dem under övergångsperioden. Bland de eventuella behov av reglering som har framkommit kan t.ex. nämnas de tillåtna gränserna för variation i halterna av verksamma ämnen i s.k. övriga bekämpningsmedel samt tillsynen över övriga bekämpningsmedel och påskriften på förpackningar under övergångsperioden, men även andra behov av reglering kan uppkomma under övergångsperioden med beaktande av den framtida utvecklingen också i fråga om andra författningar som anknyter till nämnda bekämpningsmedel, främst lagstiftningen om biocider och växtskyddsmedel. Det vore ändamålsenligt att vid behov genomföra den reglering som gäller detaljer av teknisk natur genom förordningar av jord- och skogsbruksministeriet. I lagen om bekämpningsmedel ingår emellertid inte för närvarande några bemyndiganden för jord- och skogsbruksministeriet att utfärda förordningar om andra bekämpningsmedel, och därför föreslås att ministeriet skall ges dessa bemyndiganden genom att de fogas till övergångsbestämmelsen i lagen av den 23 de-

cember 1999 om ändring av lagen om bekämpningsmedel (1199/1999). Dessa bemyndiganden är även motiverade för att kraven i 80 § grundlagen skall kunna beaktas i kommande lagstiftningsarbete.

3. Propositionens verkningar

Propositionen har inte några betydande ekonomiska verkningar, inte heller några miljökonsekvenser eller några verkningar på förvaltningsorganisationen. Med stöd av lagen om bekämpningsmedel uppbärs varje år närmare 9 milj. mk i avgifter, men endast en liten del av dem blir försenade. En sänkning av dröjsmålsrättan skulle således inte leda till någon märkbar sänkning av statens inkomster.

Om jord- och skogsbruksministeriet bemyndigas att utfärda bestämmelser om andra bekämpningsmedel än de som används i växtproduktionen, kan en detaljerad reglering som motsvarar kemikalielagstiftningen, om man så vill, utsträckas att gälla nämnda bekämpningsmedel småningom redan under övergångsperioden, innan preparaten för gott överförs till kemikalielagens tillämpningsområde.

4. Beredningen av ärendet

Jord- och skogsbruksministeriet tillsatte hösten 1999 en arbetsgrupp med uppgift att bl.a. utreda vilka behov det fanns att ändra bekämpningsmedelslagstiftningen till följd av Europeiska gemenskapens lagstiftning eller av andra orsaker samt att på basis av utredningen lägga fram sitt förslag till ändring av bekämpningsmedelslagstiftningen. I arbetsgruppen har ingått företrädare för jord- och skogsbruksministeriet, justitieministeriet, social- och hälsovårdsministeriets arbetarskyddsavdelning, handels- och industriministeriet, Finlands miljöcentral, Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral, Kontrollcentralen för växtproduktion, Lantbrukets forskningscentral, Växtskyddsindustrin r.f. samt Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK ry.

Arbetsgruppen kartlade och gick noggrant igenom behoven av ändringar i bekämpningsmedelslagstiftningen. Med beaktande av den tidtabell som uppställts för arbetsgruppen och för beredningen av författningarna, i synnerhet för genomförandet av bio-ciddirektiv, föreslog arbetsgruppen att av de

behov av ändringar i lagstiftningen som finns skall man genomföra de ändringar som i detta skede kan anses vara de nödvändigaste och mest brådskande, främst med tanke på regleringens tydlighet och förvaltningens funktion. Arbetsgruppen föreslog att de övriga ändringarna genomförs i samband med totalrevideringen av bekämpningsmedelslagstiftningen, och avsikten är att beredningen av den skall inledas omedelbart efter det att arbetsgruppens arbete är slutfört.

Regeringens proposition grundar sig på de förslag som den ovan nämnda arbetsgruppen ansåg vara brådskande.

Utlåtanden om propositionen har inbegärts från justitieministeriet, finansministeriet, jord- och skogsbruksministeriets veterinär- och livsmedelsavdelning, handels- och industriministeriet, social- och hälsovårdsministeriets avdelning för förebyggande social- och hälsovårdspolitik och arbetarskyddsavdelning, miljöministeriet, Livsmedelsverket, Kontrollcentralen för växtproduktion, Konsumentverket, Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral, Finlands miljöcentral, bekämpningsmedelsnämnden, Södra Österbottens arbetskrafts- och näringscentral, Tavastlands arbetskrafts- och näringscentral, Sydöstra Finlands arbetskrafts- och näringscentral, Lantbrukets forskningscentral, Landsbygdscentralernas förbund, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK ry, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund, Växtskyddsindustrin r.f., Kemiindustrin r.f., Handelsträdgårdsförbundet, Trädgårdsförbundet och Utsädesodlarnas förening.

Remissinstanserna hade allmänt taget inte nådot att anmärka mot utkastet till proposition, utan propositionen ansågs vara ändamålsenlig. Miljöministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, Finlands miljöcentral och Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral ansåg dock att den komplettering av övergångsbestämmelsen som ingår i ändringen av lagen om bekämpningsmedel är onödig. Propositionen har inte ändrats på denna punkt på grund av utlåtandena, eftersom en precisering av regleringen under övergångsperioden har ansetts motiverad för att man skall få ett klart regelverk och på grund av kommande ändringsbehov samt för att man skall kunna beakta kraven i grundlagen också i kommande lagstiftningsarbete. Justitieministeriet fäste i sitt utlåtande uppmärksamhet vid den sista nämnda synpunkten.

Justitieministeriet gav även vissa detaljerade förbättringsförslag gällande lagförslaget. Justitieministeriets synpunkter har i mån av

möjlighet beaktats då propositionen har färdigställts.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslagen

1.1. Lagen om bekämpningsmedel

4 §. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. som till innehållet motsvarar det nuvarande 1 § 3 mom. i förordningen om bekämpningsmedel. I momentet bemyndigas jord- och skogsbruksministeriet att utfärda närmare bestämmelser om ansökan om registrering av ett bekämpningsmedel och om uppgifter och undersökningar som skall lämnas i samband med ansökan samt om de preparatprov som behövs. Dessutom bemyndigas bekämpningsmedelsnämnden att meddela mera detaljerade anvisningar om vilka uppgifter och undersökningar som skall fogas till ansökan. Eftersom normgivningsmakten enligt 80 § i den nya grundlagen endast kan delegeras genom grundlagen eller någon annan lag, bör ovan nämnda bestämmelser om bemyndigande överföras från förordningen om bekämpningsmedel till lagen om bekämpningsmedel. Bemyndigandena gäller normgivning i fråga om detaljer av så teknisk natur att det är ändamålsenligt att ge jord- och skogsbruksministeriet och bekämpningsmedelsnämnden dessa befogenheter.

Det föreslås att till paragrafens 3 mom. fogas den bestämmelse om bemyndigande som numera ingår i 14 § 3 mom. förordningen om bekämpningsmedel, dock tekniskt ändrad så att den direkta hänvisningen till förordningen om bekämpningsmedel ändras till en hänvisning till kontrollmyndigheter som närmare anges genom förordning med stöd av 4 e § lagen om bekämpningsmedel. Också överförandet av denna bestämmelse om bemyndigande från förordningen om bekämpningsmedel till lagen om bekämpningsmedel beror på 80 § grundlagen. Det är nödvändigt att flytta bestämmelsen för att bekämpningsmedelsnämnden utöver tillståndsvillkor gällande försöks- och forskningsverk-

samhet skall kunna meddela föreskrifter om hörande av kontrollmyndigheterna enligt bekämpningsmedelslagstiftningen och meddela närmare anvisningar om ansökan om tillstånd för försöksverksamhet och om behandlingen av ansökan.

4 a §. Inom Europeiska unionen fattas besluten om godkännande av verksamma ämnen i växtskyddsmedel genom direktiv, genom vilka de godkända ämnena införs i den s.k. positivlistan. Nationellt genomförande av positivlistan förutsätter att medlemsstaterna utfärdar sådana nationella författningar om godkännande av verksamma ämnen som till sitt innehåll motsvarar ovan nämnda direktiv. Därför föreslås att paragrafens 2 mom. kompletteras genom att till momentet fogas det bemyndigande som givits jord- och skogsbruksministeriet att nationellt genomföra positivlistan genom förordningar. Det är nödvändigt att foga bemyndigandet till momentet för att förpliktelseerna enligt gemenskapslagstiftningen skall uppfyllas.

4 h §. Det föreslås att till paragrafen överförs bemyndigandet i 35 § förordningen om bekämpningsmedel, med stöd av vilket Kontrollcentralen för växtproduktion kan bestämma på vilket sätt den examen som berättigar till hantering av särskilt farliga bekämpningsmedel avläggs. Överförandet av bemyndigandet från förordningen om bekämpningsmedel till lagen om bekämpningsmedel beror på 80 § grundlagen. Det är fråga om mycket detaljerad reglering när innehållet i examen och dess utformning skall fastställas, och därför är det motiverat att Kontrollcentralen för växtproduktion sköter uppgiften.

4 j §. Europeiska gemenskapernas kommission har utfärdat direktiv 93/71/EEG om ändring av rådets direktiv 91/414/EEG om att släppa ut växtskyddsprodukter på marknaden. Kommissionens direktiv förutsätter att de provningsanstalter som testar och definerar växtskyddsmedel är officiella eller

officiellt godkända institutioner. I Finland har direktivet genomförts med 18 a § förordningen om bekämpningsmedel, enligt vilken institutioner som testar den biologiska effekten och brukbarheten hos växtskyddsmedel kan ges ställning som officiellt godkända institutioner av jord- och skogsbruksministeriet, ifall de uppfyller kraven på god testningsverksamhet. Den ovan nämnda bestämmelsen i förordningen om bekämpningsmedel föreslås till följd av den nya grundlagen bli överförd till en ny 4 j § i lagen om bekämpningsmedel. Samtidigt föreslås att förutsättningarna för godkännandet anges noggrannare i bestämmelsen än nu. Eftersom det här gäller krav som innehåller mycket tekniska detaljer föreslås dock att kraven till vissa delar kunde preciseras genom förordning av ministeriet. Motsvarande krav på godkännande av institutioner ingår för närvarande i de beslut från jord- och skogsbruksministeriet som gäller saken (jord- och skogsbruksministeriets föreskriftssamling 136/1998 och 98/1996). Dessutom föreslås att noggrannare regler om godkännandet av institutioner och godkännandeförfarandet ges genom förordning av ministeriet.

De föreslagna förutsättningarna för godkännande i paragrafens 1 mom. är mycket detaljerade krav, som gäller den godkända institutionens personal, utrustning, utrymmen, testningsplatser och anvisningar om förfaringssätt. Till kraven på kompetent personal hör att institutionen till sitt förfogande ska ha tillräckligt med vetenskaplig och teknisk personal, som har fått nödvändig utbildning, kunskap och erfarenhet för att utföra testerna. Institutionen ska till sitt förfogande ha nödvändig utrustning för att på rätt sätt utföra tester och mätningar. Utrustningen ska vara noggrant underhållen och kalibrerad. Institutionen ska dessutom till sitt förfogande ha ändamålsenliga utrymmen, d.v.s. de försöksfält, växthus, växtkammare och förvaringsrum som behövs för testerna. Till anvisningarna om förfaringssätt hör att institutionen bör ge den kompetenta personalen tillgång till de förfaranderegler och protokoll som ska gälla för försöken, så att kvaliteten på det utförda arbetet svarar mot dess art, vidd, omfång och syfte. Vidare ska institutionerna arkivera ursprungliga observationer, beräkningar, uppgifter, kalibreringsprotokoll och den slutliga testrapporten en bestämd tid. Ovan nämnda krav på god testningsverksamhet ska införlivas i en förord-

ning av jord- och skogsbruksministeriet som utfärdas med stöd av 2 mom. i paragrafen.

7 b §. I det nuvarande 7 b § 3 mom. lagen om bekämpningsmedel ingår en bestämmelse om dröjsmålsränta, enligt vilken en årlig dröjsmålsränta på 18 % uppbärs av den betalningsskyldige när den i 7 § angivna registreringsavgiften eller skattemässiga avgiften är försenad. Eftersom en räntefot om 18 % är anmärkningsvärt hög jämfört med den nuvarande allmänna räntenivån, föreslås att 7 b § 3 mom. ändras så att det i momentet hänvisas till den räntefot som anges i 4 § 3 mom. räntelagen. Dröjsmålsräntan på avgifter som uppbärs enligt lagen om bekämpningsmedel är således samma dröjsmålsränta som allmänt används inom näringslivet och den kunde ändras när den allmänna räntenivån ändras. Förslaget leder för närvarande till en årlig dröjsmålsränta på 10 %.

11 §. Paragrafen omfattar för närvarande ett allmänt bemyndigande, enligt vilket närmare bestämmelser om verkställigheten av lagen om bekämpningsmedel utfärdas genom förordning. I paragrafen har också specificerats vissa omständigheter som är förknippade med växtskyddsmedel och om vilka jord- och skogsbruksministeriet genom förordning kan utfärda närmare bestämmelser, men därtill kan ministeriet utfärda närmare bestämmelser om andra omständigheter som verkställigheten förutsätter. Paragrafens nuvarande ordalydelse motsvarar inte kravet i den nya grundlagen på att bestämmelserna om bemyndigande skall vara klart avgränsade och preciserade, och ordalydelsen motsvarar inte heller den terminologi som använts i grundlagen. Därför föreslås att paragrafens 1 mom. ändras så att det allmänna bemyndigandet om utfärdande av förordning stryks. Statsrådet kunde genom förordning utfärda bestämmelser om förbud mot och begränsningar i fråga om verksamma ämnen i bekämpningsmedel, såsom nu är fallet. Genom en förordning av statsrådet och med stöd av den vid behov genom en förordning av jord- och skogsbruksministeriet kunde närmare bestämmelser även i fortsättningen utfärdas om förfarandet vid godkännande av växtskyddsmedel samt om villkoren och giltighetstiden för godkännande. Förfarandet vid godkännande skall anses täcka alla skeden som anknyter till ansökan och behandlingen av den, dvs. bemyndigandet skulle i fråga om förfarandet vid ansökan och godkännande vara lika omfattande som förut,

fastän det uttryckliga omnämmandet av förfarandet vid ansökan om godkännande stryks. Det ospecificerade bemyndigandet att genom förordning och med stöd av den genom beslut av jord- och skogsbruksministeriet meddela närmare föreskrifter om övriga omständigheter som verkställigheten förutsätter stryks. Bemyndigandet att genom förordning och med stöd av den genom beslut av jord- och skogsbruksministeriet meddela närmare föreskrifter om särskilda påskrifter på förpackningarna föreslås dessutom bli struket som onödigt, eftersom ett bemyndigande med motsvarande innehåll föreslås bli givet jord- och skogsbruksministeriet direkt i 3 mom.

Det föreslås att i paragrafens 2 mom. tas in det bemyndigande som givits jord- och skogsbruksministeriet att genom förordning meddela närmare föreskrifter om på vilket sätt behandling med bekämpningsmedel skall uppges i fråga om sådana frön, knölar, lökar, sticklingar, rotstockar, plantor och andra växter eller växtdelar avsedda för förökning eller kultivering som importeras eller som säljs eller överläts på annat sätt. Ett bemyndigande med motsvarande innehåll ingår för närvarande i 36 § 2 mom. förordningen om bekämpningsmedel, men det bör flyttas upp till lagnivå med anledning av grundlagens 80 §. Möjligheten att kräva uppgifter om behandlingen av växters förökningmaterial med bekämpningsmedel är viktig t.ex. med tanke på arbetarskyddet. Det är fråga om bestämmelser som är så detaljerade och av så teknisk natur när det gäller innehållet i skyldigheten att lämna uppgifter att det är skäl att jord- och skogsbruksministeriet utfärdar dem genom förordningar.

För närvarande ingår i 6, 26 och 31 § förordningen om bekämpningsmedel bestämmelser om påskrifterna på bekämpningsmedelsförpackningar, om ändringar i texten på förpackningar och om avvikelser från de begränsningar som anges på förpackningar. De punkter i ovan nämnda paragrafer som innefattar bestämmelser om bemyndiganden eller grunder för individens rättigheter och skyldigheter föreslås i enlighet med grundlagen ingå i lagen om bekämpningsmedel. I lagens 11 § 3 mom. föreslås således bli införd en bestämmelse med stöd av vilken jord- och skogsbruksministeriet genom förordning kunde utfärda bestämmelser om påskrifterna på växtskyddsmedelsförpackningar. Kontrollcentralen för växtproduktion

kunde för sin del, såsom nu är fallet, göra sådana ändringar i påskrifterna på förpackningar som inte väsentligt påverkar användningen av växtskyddsmedel, villkoren för användningen eller varningspåskrifterna. I praktiken har de ändringar i påskrifterna på förpackningarna som Kontrollcentralen för växtproduktion har gjort gällt t.ex. byte av tillverkarens namn. Med bekämpningsmedelsnämndens tillstånd kunde växtskyddsmyndigheterna också avvika från de begränsningar som anges på förpackningen när de bestämmer om bekämpning av skadegörare som avses i växtskyddslagen (1203/1994). Bestämmelsen möjliggör användning av växtskyddsmedel i undantagsfall för andra än godkända ändamål, t.ex. på andra växter än de som nämns i beslutet om godkännande. Syftet med bestämmelsen är att möjliggöra snabba och effektiva bekämpningsåtgärder om någon ny, allvarlig skadegörare påträffas i vårt land.

1.2. Lagen om ändring av övergångsbestämmelsen i lagen om ändring av lagen om bekämpningsmedel

Lagen av den 23 december 1999 om ändring av lagen om bekämpningsmedel träder i kraft den 13 maj 2000. Enligt ikraftträdelse- och övergångsbestämmelsen i lagen tillämpas på andra bekämpningsmedel som finns på marknaden inom Europeiska gemenskapens område än de som används inom växtproduktionen efter ikraftträdandet de bestämmelser i lagen om bekämpningsmedel som gällt vid ikraftträdandet till dess att ämnena har överförts till tillämpningsområdet för biocidlagstiftningen, m.a.o. till tillämpningsområdet för kemikalielagen. Preparaten överförs ett åt gången i takt med att beslut om godkännande av de verksamma ämnen som preparaten innehåller har fattats inom Europeiska gemenskapen genom ett förfarande enligt biociddirektivet. Övergångsperioden kan således bli mycket lång i fråga om vissa ämnen. Det är också svårt att förutse hur stort antalet ansökningar om registrering av s.k. övriga bekämpningsmedel som är i bruk inom Europeiska gemenskapens område den 13 maj 2000 blir i Finland, och på vilket sätt bekämpningsmedelslagstiftningen och annan därmed nära förknippad lagstiftning utvecklas i framtiden.

Av ovan nämnda skäl samt med beaktande av de krav som 80 § grundlagen förorsakar föreslås att till ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om bekämpningsmedel fogas en bestämmelse om bemyndigande, med stöd av vilken jord- och skogsbruksministeriet under övergångsperioden genom förordning kunde utfärda närmare bestämmelser om godkännande av övriga bekämpningsmedel, om förfarandet vid godkännande, om halterna av verksamma ämnen, om påskrifter på förpackningar och om tillsynen. Det bemyndigande som givits för övergångsperioden kunde vid behov användas för att förtydliga och utveckla den reglering som gäller övriga bekämpningsmedel.

Avsikten är att jord- och skogsbruksministeriet utfärdar ovan nämnda förordningar efter att ha förhandlat om dem tillsammans med miljöministeriet och social- och hälsovårdsministeriet. För innehållet i förordningarna skall ledning sökas i den lagstiftning som gäller biocidpreparat och växtskyddsmedel.

2. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter det att de har antagits och blivit stadfästa.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om bekämpningsmedel

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 23 maj 1969 om bekämpningsmedel (327/1969) 4 § 3 mom., 4 a § 2 mom., 4 h §, 7 b § 3 mom. och 11 §, dessa lagrum sådana de lyder, 4 § 3 mom., 4 a § 2 mom. och 4 h § i lag 1204/1994, 7 b § 3 mom. i lag 1031/1987 samt 11 § delvis ändrad i lag 1204/1994, och fogas till 4 §, sådan den lyder i lag 159/1984 och i nämnda lag 1204/1994, ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 och det ändrade 3 mom. blir 3 och 4 mom., samt till lagen en ny 4 j § som följer:

4 §

Om registreringsansökan och om de uppgifter och undersökningar som skall lämnas i samband med ansökan samt om de preparatprov som behövs kan närmare bestämmelser utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. Bekämpningsmedelsnämnden kan dessutom vid behov meddela mera detaljerade anvisningar om vilka uppgifter och undersökningar som skall fogas till ansökan.

Sådana försök med preparat i forsknings- och utvecklingssyfte som förutsätter att ett oregistrerat växtskyddsmedel släpps ut i miljön får utföras endast om Kontrollcentralen för växtproduktion har gett tillstånd därtill på de villkor som bekämpningsmedelsnämnden bestämmer. Bekämpningsmedelsnämnden kan vid behov bestämma att Kontrollcentralen för växtproduktion innan tillstånd beviljas skall höra de kontrollmyndigheter som med stöd av 4 e § anges närmare genom förordning av statsrådet. Bekämpningsmedelsnämnden kan meddela närmare anvisningar angående ansökan om tillstånd och behandlingen av ansökan.

4 a §

Ett preparat får inte godkännas som växtskyddsmedel, om dess verksamma ämne inte har införts i Europeiska gemenskapens lista över verksamma ämnen som tillåts i växtskyddsmedel (positivlista) och om preparatets lämplighet för sitt ändamål inte har undersökts i Finland eller någon annanstans där jordbruks-, växtskydds- och miljöförhållandena är liknande. Närmare bestämmelser

om de verksamma ämnen i växtskyddsmedel som har införts i positivlistan samt om användningsvillkoren i fråga om ämnena och om övriga uppgifter utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

4 h §

I bekämpningsmedelsnämndens beslut om godkännande kan bestämmas att bekämpningsmedel vars användning är förknippad med särskild risk får säljas endast till en person som har avlagt specialexamen som berättigar till användning av ett sådant ämne. Specialexamen avläggs på det sätt som Kontrollcentralen för växtproduktion bestämmer.

4 j §

Institutioner som testar den biologiska effektiviteten och brukbarheten hos växtskyddsmedel ges av jord- och skogsbruksministeriet ställning som officiellt godkända institutioner. Institutionerna skall för testningen ha kompetent personal, ändamålsenlig utrustning, lämpliga utrymmen och testningsplatser samt anvisningar om förfarings sätt, vilka alla skall uppfylla de krav som ställs på god testningsverksamhet.

Närmare bestämmelser om de i 1 mom. nämnda krav som ställs på god testningsverksamhet samt om officiellt godkännande av institutioner och om förfarandet för godkännande utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Erkännandet ges på grundval av den bedömning som Kontrollcentralen för växtproduktion gör och under förutsättning att institutionen tillåter att inspektioner för kontroll av att verksamheten uppfyller kraven utförs när som helst.

7 b §

Om avgiften inte har betalats inom utsatt tid skall, räknat från den tidpunkt då den betalningsskyldige självmant borde ha betalt avgiften, en årlig dröjsmålsränta betalas på avgiften enligt den räntefot som anges i 4 § 3 mom. räntelagen (633/1982).

11 §

Bestämmelser om förbud och begränsningar i fråga om verksamma ämnen i bekämpningsmedel kan utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om förfarandet vid godkännande av växtskyddsmedel samt om villkoren och giltighetstiden för godkännande utfärdas genom förordning av statsrådet och med stöd av den vid behov genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om på vilket sätt behandling med

bekämpningsmedel skall uppges i fråga om sådana frön, knölar, lökar, sticklingar, rotstockar, plantor och andra växter eller växt-delar avsedda för förökning eller kultivering som importerats eller som säljs eller överläts på annat sätt.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan även utfärdas bestämmelser om påskrifterna på växtskyddsmedels förpackningar. Sådana ändringar i påskriften på en förpackning som inte inverkar väsentligt på användningen av preparatet, användningsvillkoren eller varningsföreskrifterna kan göras vid Kontrollcentralen för växtproduktion. Med tillstånd av bekämpningsmedelsnämnden och på de villkor som denna ställer kan växtskyddsmyndigheten avvika från de begränsningar som anges på förpackningen när den bestämmer om bekämpning av skadegörare som avses i växtskyddslagen (1203/1994).

Denna lag träder i kraft den .

2.

Lag

om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om bekämpningsmedel

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till ikraftträdelsebestämmelsen i lagen den 23 december 1999 om ändring av lagen om bekämpningsmedel (1199/1999) ett nytt 3 mom. som följer:

Närmare bestämmelser om godkännande av övriga bekämpningsmedel, om förfarandet vid godkännande, om halter av verksamma ämnen, om påskrifter på förpackningar

och om tillsyn kan utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet under den övergångsperiod som avses i 2 mom.

Denna lag träder i kraft den .

Helsingfors den 14 april 2000

Republikens President

TARJA HALONEN

Jord- och skogsbruksminister *Kalevi Hemilä*

1.

Bilaga

Lag**om ändring av lagen om bekämpningsmedel**

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 23 maj 1969 om bekämpningsmedel (327/1969) 4 § 3 mom., 4 a § 2 mom., 4 h §, 7 b § 3 mom. och 11 §, dessa lagrum sådana de lyder, 4 § 3 mom., 4 a § 2 mom. och 4 h § i lag 1204/1994, 7 b § 3 mom. i lag 1031/1987 samt 11 § delvis ändrad i lag 1204/1994, och fogas till 4 §, sådan den lyder i lag 159/1984 och i nämnda lag 1204/1994, ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 och det ändrade 3 mom. blir 3 och 4 mom., samt till lagen en ny 4 j § som följer:

Gällande lydelse

4 §

Föreslagen lydelse

4 §

Sådana försök med preparat i forsknings- och utvecklingssyfte som förutsätter att ett oregistrerat bekämpningsmedel släpps ut i miljön får utföras endast om Kontrollcentralen för växtproduktion har gett tillstånd därtill på de villkor som bekämpningsmedelsnämnden bestämmer.

4 a §

Ett preparat får inte godkännas som växtskyddsmedel, om dess verksamma ämne inte har införts i Europeiska gemenskapens lista över verksamma ämnen som tillåts i växt-

Om registreringsansökan och om de uppgifter och undersökningar som skall lämnas i samband med ansökan samt om de preparatprov som behövs kan närmare bestämmelser utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet. Bekämpningsmedelsnämnden kan dessutom vid behov meddela mera detaljerade anvisningar om vilka uppgifter och undersökningar som skall fogas till ansökan.

Sådana försök med preparat i forsknings- och utvecklingssyfte som förutsätter att ett oregistrerat växtskyddsmedel släpps ut i miljön får utföras endast om Kontrollcentralen för växtproduktion har gett tillstånd därtill på de villkor som bekämpningsmedelsnämnden bestämmer. *Bekämpningsmedelsnämnden kan vid behov bestämma att Kontrollcentralen för växtproduktion innan tillstånd beviljas skall höra de kontrollmyndigheter som med stöd av 4 e § anges närmare genom förordning av statsrådet. Bekämpningsmedelsnämnden kan meddela närmare anvisningar angående ansökan om tillstånd och behandlingen av ansökan.*

4 a §

Ett preparat får inte godkännas som växtskyddsmedel, om dess verksamma ämne inte har införts i Europeiska gemenskapens lista över verksamma ämnen som tillåts i växt-

Gällande lydelse

skyddsmedel (*positivlista*) och om preparatets lämplighet för sitt ändamål inte har undersökts i Finland eller någon annanstans där jordbruks-, växtskydds- och miljöförhållandena är liknande.

4 h §

I bekämpningsmedelsnämndens beslut om godkännande kan det bestämmas att bekämpningsmedel vars användning är förknippad med särskild risk får säljas endast till personer som har avlagt specialexamen som berättigar till användning av sådant ämne.

7 b §

Om avgiften inte har betalats inom utsatt tid uppårs, räknat från den tidpunkt då den

Föreslagen lydelse

skyddsmedel (*positivlista*) och om preparatets lämplighet för sitt ändamål inte har undersökts i Finland eller någon annanstans där jordbruks-, växtskydds- och miljöförhållandena är liknande. *Närmare bestämmelser om de verksamma ämnen i växtskyddsmedel som har införts i positivlistan samt om användningsvillkoren i fråga om ämnena och om övriga uppgifter utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.*

4 h §

I bekämpningsmedelsnämndens beslut om godkännande kan bestämmas att bekämpningsmedel vars användning är förknippad med särskild risk får säljas endast till en person som har avlagt specialexamen som berättigar till användning av ett sådant ämne. *Specialexamen avläggs på det sätt som Kontrollcentralen för växtproduktion bestämmer.*

4 j §

Institutioner som testar den biologiska effektiviteten och brukbarheten hos växtskyddsmedel ges av jord- och skogsbruksministeriet ställning som officiellt godkända institutioner. Institutionerna skall för testningen ha kompetent personal, ändamålsenlig utrustning, lämpliga utrymmen och testningsplatser samt anvisningar om förfaringsätt, vilka alla skall uppfylla de krav som ställs på god testningsverksamhet.

Närmare bestämmelser om de i 1 mom. nämnda krav som ställs på god testningsverksamhet samt om officiellt godkännande av institutioner och om förfarandet för godkännande utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Erkännandet ges på grundval av den bedömning som Kontrollcentralen för växtproduktion gör och under förutsättning att institutionen tillåter att inspektioner för kontroll av att verksamheten uppfyller kraven utförs när som helst.

7 b §

Om avgiften inte har betalats inom utsatt tid skall, räknat från den tidpunkt då den

Gällande lydelse

betalningsskyldige självmant borde ha betalt avgiften fram till betalningsdagen, en årlig drömsmålsränta om 18 procent.

11 §

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning. Närmare stadganden om förfarandet vid ansökan om godkännande av växtskyddsmedel, hur godkännandet ges, villkoren och giltighetstiden för godkännande, de särskilda förpackningspåskriften samt de övriga omständigheter som verkställandet förutsätter utfärdas genom förordning och med stöd av den vid behov genom beslut av jord- och skogsbruksministeriet.

Genom beslut av statsrådet får bestämmelser om förbud och begränsningar i fråga om verksamma ämnen i bekämpningsmedel utfärdas.

Föreslagen lydelse

betalningsskyldige självmant borde ha betalt avgiften, en årlig dröjsmålsränta betalas på avgiften enligt den räntefot som anges i 4 § 3 mom. räntelagen (633/1982).

11 §

Bestämmelser om förbud och begränsningar i fråga om verksamma ämnen i bekämpningsmedel kan utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om förfarandet vid godkännande av växtskyddsmedel samt om villkoren och giltighetstiden för godkännande utfärdas genom förordning av statsrådet och med stöd av den vid behov genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om på vilket sätt behandling med bekämpningsmedel skall uppges i fråga om sådana frön, knölar, lökar, sticklingar, rotstockar, plantor och andra växter eller växtdelar avsedda för förökning eller kultivering som importeras eller som säljs eller överläts på annat sätt.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan även utfärdas bestämmelser om påskriften på växtskyddsmedelsförpackningar. Sådana ändringar i påskriften på en förpackning som inte inverkar väsentligt på användningen av preparatet, användningsvillkoren eller varningsföreskrifterna kan göras vid Kontrollcentralen för växtproduktion. Med tillstånd av bekämpningsmedelsnämnden och på de villkor som denna ställer kan växtskyddsmyndigheten avvika från de begränsningar som anges på förpackningen när den bestämmer om bekämpning av skadegörare som avses i växtskyddslagen (1203/1994).

Denna lag träder i kraft den

2.

Lag**om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om bekämpningsmedel**

I enlighet med riksdagens beslut fogas till ikraftträdelsebestämmelsen i lagen den 23 december 1999 om ändring av lagen om bekämpningsmedel (1199/1999) ett nytt 3 mom. som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

Närmare bestämmelser om godkännande av övriga bekämpningsmedel, om förfarandet vid godkännande, om halter av verksamma ämnen, om påskrifter på förpackningar och om tillsyn kan utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet under den övergångsperiod som avses i 2 mom.

Denna lag träder i kraft den _____ .

